

Vállalható megállapodás — kölcsönös kompromisszumokkal

(Fehér József írása a megállapodásról a 2–5. oldalon
— A megállapodás teljes szövege a 14–15. oldalon olvasható.)

KÖSZÖNET A TÁMOGATÁSÉRT

Sikerült! Az Egységes Közzolgálati Sztrájkbizottságnak hosszú hetek kemény tárgyalásaival sikerült elérnie, hogy a kormány megváltoztatta eredeti álláspontját, s a kétéves bér-befagyasztás szándéka ellenére a semmi helyett mégis lesz keresetemelkedés a közszférában az idén, és 2008-ban is.

Nagyban hozzájárultak ennek eléréséhez azok a biztató támogatások, szolidaritási nyilatkozatok, amelyek a tárgyalás időszakában eljutottak hozzánk az MKKSZ tagjaitól. Öröndetesen sok helyről jelezték szervezetek: szükség esetén készek részt venni a sztrájkbizottság követeléseit, a megegyezés elérését támogató figyelmeztető sztrájkban. A földhivatali, a növény-egészségügyi, a környezetvédelmi dolgozók körében például csaknem 100 százalékos volt a tervezett sztrájk támogatása. Számos

települési önkormányzatnál, budapesti kerületeknél és vidéki városoknál komoly visszhangra talált a sztrájkfelhívás. Sokan jelezték, hogy vállalják a közös harcot.

Nem neheztelünk azokra, akik közömbösség, a helyzetükkel való elégedettség, vagy egyszerűen a félelem miatt nem vállalták a részvételt, visszahúzódnak a várták az események alakulását.

Akik viszont felismerték, hogy helyzetük javításáért maguknak is meg kell tenniük azt, ami rajtuk múlik, s készek lettek volna a sztrájkra, azokat töltse el az a jó érzés, hogy mások helyett is képesek önfeláldozóan cselekedni.

Köszönet és elismerés a bátran kiállóknak!

Budapest, 2007. február 23.

Az MKKSZ Elnöksége nevében:

Árva János elnök

Imponáló egység, felforrósodó hangulat jellemezte a közzolgálati sztrájkbizottság követeléseit támogató országos szakszervezeti fórumot 2007. február 15.-én (Beszámoló a 9–11. oldalakon)

Fehér József:

Mit értünk el a megállapodással?

Siker vagy megalkuvás? Lefeküdtek-e a szakszervezetek a kormánynak? Lehetett volna-e többet, jobb egyezséget kipréselni a kormányból az ország jelenlegi viszonyai között? Sokféle vélemény kering ma a közbeszédben — és a szakszervezeti tagság körében is — arról a megállapodásról, amelyet az Egységes Közzolgálati Sztrájkbizottság írt alá a kormánnyal 2007. február 19.-én. A nem ritkán egymásnak is ellentmondó, olykor a megalapozatlan vádaskodástól sem mentes megítélések sokféleségén nincs mit csodálkozni. Sokfélék vagyunk, és nem egyforma élethelyzet, nem azonos szemlélet, vérmérséklet irányítja véleményünket. Szakszervezeti tisztségviselőnek ezzel számolnia kell.

Azt azonban nem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy a sztrájkbizottságban résztvevők mindegyike a saját tagságának felel. Én az MKKSZ tagságának. A szakszervezetek törvényi felhatalmazása, hogy a munkavállalókat képviselik. A dolgozóknak törvényben biztosított lehetőségük van arra, hogy munkavállalói jogaik képviselését a szakszervezetekre bízzák. Mindenkinek, aki a szakszervezetek teljesítményét megítéli, annak tudatában kell lennie, hogy ő milyen minőségében kérheti számon a szakszervezeti tárgyaló delegáció tevékenységét, a megkötött egyezés minőségét.

Az előzmények

Ami engem illet, az MKKSZ főtítkáráként minden szempontból emelt fővel vállalhatom ezt a megállapodást. Emlékezzünk rá, hogy **az egyezéshez vezető hosszú és keserves út kiinduló pontja a nulla volt.** A kormány 2006. júliusától világossá tette, hogy 2007-ben és 2008-ban — a konvergencia program szigorú megkötöttségeire hivatkozva — a közzolgáltatásban a lét-

számcsökkentésekkel korrigált 2006. évi bértömeget lehet felhasználni. Ez azt jelenti, hogy a 2006-ban már elbocsátott 12 ezer köztisztviselőn kívül az idén további 20 ezer kollégánk menesztése, vagy jogviszonyváltása — magyarul a Munka Törvénykönyve hatálya alá sorolása — szerepel a tervekben. Az ez elleni tiltakozás jegyében szerveztük a 2006. július 8.-i budapesti tüntetést a képviselői irodaházhoz. Akkor sem titkoltuk, és most sem hallgatjuk el, hogy a munkavállalók közömbössége vagy talán a közzolgáltatást fenyegető súlyos kormányzati elképzelések fel nem ismerése miatt kudarcba fulladt ez a demonstráció.

Utólag is úgy vélem, tavaly júniusban, júliusban mindent megtettünk azért, hogy a rendkívül gyors kormányzati intézkedéssorozat lényegét megértessük az emberekkel, tudatosítsuk, hogy amíg nem születnek meg a kormánydöntések, addig kell nagy erejű tüntetéssel tiltakozni a fenyegető veszély ellen. El kell ismerni, hogy a kormányzat gyorsan és a saját szempontjai szerint ügyesen cselekedett. Mire a munkavállalók felocsúdtak, akkorra olyan helyzet állt elő, amire a kormány azóta is egy-

folytában hivatkozik: a konvergencia program nem változtatható meg.

El kell ismerni: **a konvergencia programmal szembe menni még akkor is veszélyes, ha a munkavállalói oldal ezt soha nem fogadta el.** Kétségtelen ugyanis, hogy a konvergencia program független az euro magyarországi bevezetésének sorsától, mert ez nem más, mint a magyar államháztartás rendbe tételének terve, a 2000. és 2006. közötti túlelosztás, a fedezet nélküli kiadások következményeinek rendezése. A szakszervezetek nem azért nem vállalnak felelősséget a programért, mert nem vehetjük át a kormány felelősségét, hanem azért, mert a politikai szempontok az Orbán-kormány és az utána következő baloldali kormányok idején is felülírták a gazdasági racionalitást, a költségek lehetőségét.

Ennek során főleg a 2002-es választást megelőzően elindult egy olyan ígéret-licit, amelyből a politikai elit egyszerűen nem tudott kikeveredni. Ez okozta a 2006-os válságközeli helyzetet. A közzolgáltatás viszonylagosan jó helyzete és nem utolsó sorban akció-gyengesége a politikusokban vélhetően azt az érzetet keltette, hogy ebben a szférában egyfelől van mit megtakarítani, visszafogni, másfelől pedig nincs politikai kockázata a megszorításnak, nem várható komoly ellenállás a közszférától. Minden esetre tény, hogy **a rendszerváltás óta eddig nem volt példa a közzolgáltatásban dolgozók egységes fellépésére.** Nem véletlenül hangsúlyozta annyiszor a kormány, hogy a közzolgáltatásban 60 százalékos reálkereset-növekedés következett be 2000. és 2006. között. Ami tényszerűen igaz, csak ennek az emelkedésnek a kiinduló pontja rendkívül alacsony. A keresetnövekedés dinamikája vitathatatlanul nagyon jelentős, de mivel mélyről

indult, a kereseti szint még a 60 százalékkal is csak megközelítette a versenyszférában dolgozó hasonló végzettségű szellemi foglalkozásúak keresetét. Ezzel együtt sem felejtjük el, hogy **az ezredforduló nyitánya sokat hozott számunkra. De határozott álláspontunk, hogy ez nem lehet indok a közszolgálati keresetek kétévi befagyasztására.**

Küzdelmes tárgyalások

Az Egységes Közszolgálati Sztrájkbizottság és a kormány képviselői közötti tárgyalás-sorozatnak két jól elkülöníthető szakasza volt. Az első szakaszban a kormányzat emberei visszatérően azt hangoztatták, hogy *2007-ben két forrásból adódik a közszolgálati keresetek emelkedése*. Egyrészt 2006-ról áthúzódo mintegy 3 százalékos automatizmus érvényesül, másrészt a fenntartóknál, az önkormányzatoknál és más költségvetési intézményeknél meglévő *belső tartalékok* mozgósítása révén érhető el az Országos Érdekegyeztető Tanácsban született megállapodás szerinti bérnövekedés alsó határa, azaz az 5,5 százalékos keresetemelkedés. **Hosszú ideig semmiféle pluszforrásról nem volt hajlandó tárgyalni a kormány.** Ragaszkodott ahhoz, hogy 3 százalékos jelent a 2006. április 1.-től megvalósult béremelés áthúzódo hatása, és minimum 2-3 százalék *belső tartalékot* fel lehet tárnai a különböző külső megbízások megszüntetésével, a racionális létszámgazdálkodás — értsd: létszámcsökkentés — érvényesítésével, a takarékos dologi kiadásokkal, az ügymenetek, feladatok átszervezésével. Ez azonban szerin-

tünk mind olyan bizonytalan, mint a kutya vacsorája.

Addig jutott el a kormányzat, hogy felvállalta volna: az első negyedév, vagy az első félév eredménye után megnézik, mit hozott az áthúzódo hatás és a *belső tartalékok* feltárása. Ha ez a két elem nem biztosította volna az 5,5 százalékos keresetemelkedést, akkor lehetett volna visszatérni az esetleges keresetpótlásra. Ez nagyon szilárd álláspontja volt a kormánynak a 2007-es költségvetés elfogadásáig.

Az idén januárban kezdtünk tapasztalni némi elmozdulást ettől a merev pozíciótól. Többszöri tárgyaláson ugyanis világossá tettük, hogy **2007-ben kifizetendő pluszpénz nélkül nincs megállapodás, és sztrájk lesz.** A sztrájkbizottságnak az volt az álláspontja, hogy az idej kereseteket mindenképpen növelni kell valamilyen többlettel, mert a reálkereset-csökkenés e nélkül — bármilyen trükkel számolják is a 2006-os béremelés áthúzódo hatását — akár a 10 százalékos is elérheti a közsférában, de átlagosan legalább 8 százalék keresetvesztéséget mindenképpen jelentett volna.

A végeredmény így sem küszöböli ki teljesen a keresetek reálértékének csökkenését. **Tudomásul kellett azonban vennünk, hogy 2007. a megszorítás éve mindenkinek,** még a nyugdíjasok és a versenyszférában dolgozók többségének is áldozatot kell hoznia. Tiszta lelkiismerettel vállalom, hogy lemondunk eredeti követelésünkről, a közszolgálati keresetek reálértékének megőrzéséről. Nem azért, mert úgy gondoltuk, hogy ez helyes lépés, hanem azért,

mert *a megállapodás volt a cél.* Be kellett látnunk, hogy *a reálkereset megőrzését akárhány napos vagy hetes sztrájk árán sem tudtuk volna elérni,* miután nemzetgazdasági szinten is reálkereset csökkenés fog következni az idén. Sajnos nem először, hiszen a kilencvenes években, 96-ban, 97-ben, sőt talán még 98-ban is ezzel kellett szembesülnünk.

Más azonban a helyzet ma, mint tíz évvel ezelőtt volt. *Most az akkori-nál magasabb életnívón következik be a reálkereset csökkenése. De nyilvánvalóan nem adhatjuk fel azt a követelést, hogy később visszapótolja a kormány ezt a mostani veszteséget,* amelyet 2009-ben már reálkereset növekedésnek kell kompenzálnia.

Az utóbbi hetek tárgyalásain már elvi egyetértés volt abban a kormány és a sztrájkbizottság képviselői között, hogy pluszforrás kell a közszolgálatban. Abban is elvi egyetértésre jutottunk, hogy **az ország érdeke elkerülni a konvergencia program jelentős sérülését, felpuhulását.** Fellelengzősen kijelenthetnénk, hogy minket nem érdekel az Európai Unió szigorú véleménye, bennünket csak a közszolgálati keresetek emelése érdekel. Csakhogy *egy olyan ország, amely eladósodott és bizonytalan a saját államháztartását illetően, nem kapja meg a kínálózó EU-forrásokat.* Az EU-pénzek elvesztése azonban nagyon súlyos következményekkel járna. *Az ennek tudomásulvételével járó kompromisszumot tehát a jövő érdekében kikerülhetetlenül meg kellett kötnünk.* Természetesen figyelembe véve az áldozatvállalás még elviselhető szintjét. A kompromisszum természetesen a kormányzati oldaltól is engedményeket követelt.

Az egységes fellépés sikert hozott!

2007: Semmi helyett szerény keresetemelés

2008: Semmi helyett reálkeresetünk megőrzése

2009: Béremelés táblában, illetményalapban

2007-2009: Megmarad a 13. havi bér!

Az egyezség haszna

Három évet érintő, de egy évre szóló keret-megállapodásról van szó. **Nem berről, hanem keresetről kötöttük az egyezséget.** Ez a különbségtétel fontos, mert a kereset fogalma tágabb, mint a béré. A közszolgálati munkavállalók havi keresete

2007. július 1.-től számítva 8,3 százalékkal lesz magasabb. A nem túlfizetett közsféra számára ez nem jelentéktelen dolog, hiszen a különböző közüzemi és egyéb kiadások, a megélhetési költségek emelkedése adott esetben nagy teher lehet a családi büdzsében. Azt a bölcs mondást tartottuk szem előtt, hogy *kétszer ad, ki gyorsan ad.*

Nem beszélve arról, hogy **ez csak jogcím szerint** a 13. havi illetmény előrehozása, hiszen a kormányzat és a sztrájkbizottság egyaránt felelősséget vállal azért, hogy a 2008. januárjában járó 13. havi bér 2007-ben előlegként kifizetett fele minél hamarabb legyen visszapótolva, tehát **még egyszer kifizetve.** Nincs aláírt ígéret arra, hogy 2008. január 16.-án a megmaradt félhavi pluszpénz helyett egész havit kapnak kézhez a közszférában dolgozók. Mivel azonban a kormány a megállapodásban vállalta, hogy a 2008.-ra vonatkozó tárgyalások szokatlanul korán, már 2007. augusztusában megkezdődnek, a szakszervezeti oldal nyilvánvalóan mindent meg fog tenni azért, hogy ha lehet, akkor már január 16.-án, vagy ahhoz legközelebb eső időpontban, de legkésőbb az első félévben kézhez kapják ezt a pénzt az érintettek.

A dolog lényege, hogy **2007-re** — miután a megállapodás elsősorban erről az évről szól — igenis **4,15 százalékos többlet, az áthúzó hatást is számolva 6,65 százalékos keresetemelkedés garantáltan biztosított.** A megállapodás azért vonatkozik 2008-ra és részben 2009-re is, mert a konvergencia program is ezeket az éveket határozza meg az államháztartás rendbetételének hangsúlyos időszakaként.

Tehettük volna azt is, hogy összecsapjuk a tenyerünket, és azt mondjuk: jó, van 76 milliárd forint 2007.-re, a következő évet meg majd meglátjuk. A kormánynak hosszú ideig ez volt az álláspontja. A tárgyaló partnereink azt kérdezték, miért akarunk mi 2008.-ról és 2009.-ről is tárgyalni. Beszéljünk akkor erről, amikor

majd elérkezik annak az ideje, — mondták. Mi azonban nem szerettük volna még csak a látszatát sem kelteni annak, hogy eladtunk valamit a jövőből. Éppen ezért a teljes nyíltság, korrektség és a hosszú távú gondolkodás bemutatása érdekében *mi kértük, legyen benne a megállapodás szövegében világosan, hogy mi a cél 2008.-ban, és mi a lehetőség a további években.*

Mi követeltük, hogy 2007. végén ne álljon le a 13. havi bért előrehozó keresetnövekedési folyamat. Ha ezt nem sikerült volna elérnünk, az a váratlan helyzet állt volna elő, hogy a közszolgálat dolgozói a 2007. decemberi járandóságként 108,3 százalékot kitevő keresetet kapnak kézhez, 2008. januáriként viszont csak 100 százalékot. Ezért fogadtuk el azt, hogy a 2009. január 16.-án esedékes 13. havi pénzt már 2008-ban havonta kifizetik. Ennek is van a 8,3 százalékon túlmenő bérnövelő értéke. Ráadásul úgy, hogy 2009.-re már lesz egy legalább 4 százalékos garantált illetményemelkedés, 2009. végén pedig — régi követelésünket teljesítve — visszaáll a 13. havi bér tárgyévben kifizetésének rendszere.

Fontos tisztában lennünk azzal, hogy **2008-at és 2009-et senki, maga a kormányzat sem tekinti lezártnak.** Közös elhatározás, hogy 2007. augusztusában leülünk tárgyalni, és az a cél, hogy **2008.-ban már megőrizzük a reálkereset szintjét.**

Ez a mostani megállapodás semmilyen módon **nem elvtelen alku.** Nem lehet az, hiszen 2007.-re 76 milliárd forintos többletjövödelmet, éves szinten 4,15 százalékos keresetemelkedést ad a közszolgálatban dolgozóknak. Az összes többi — a 2008.-at és a 2009.-et érintő — elem részben bizonyos következmények kezelése, részben pedig közös előre tekintés. Merthogy nincs lezárva semmi. Ha úgy tetszik tehát, a „*harc*” nem ért véget. Éppen ezért a sztrájkbizottság nem szüntette meg, hanem *csak felüggesztette* a tevékenységét.

Az említetteken túl a megállapodás három lényeges elemét érdemes kiemelni.

1. Az egyezségből származó kötelezettségeket a kormány törvényjavaslatban nyújtja be az Országgyűlésnek. A megállapodásban foglaltak végrehajtását szolgáló intézkedéseket tehát törvény garantálja.

2. A 2007.-re szóló 76 milliárd forint többlet a központi költségvetés tartalékából származik. Ahogy a megállapodás 6. pontja konkrétan tartalmazza, központi forrásból biztosítják. Ez egyetlen önkormányzati, OEP fenntartású, vagy a központi közigazgatáshoz tartozó intézményben sem jelenthet belső megtakarításból származó kifizetést.

3. A megállapodás rögzíti, hogy az ilyen módon történő kifizetések nem járhatnak *létszámcsökkentéssel.*

Monitoringozzunk együtt!

Szakszervezeti tisztségviselők figyelmét nem kerülheti el a megállapodás 4. pontja, amelyben az aláíró kormány és a sztrájkbizottság arra vállalt közös kötelezettséget, hogy *2007-ben folyamatosan figyelemmel kísérik és negyedévente az OKÉT keretében értékelik a keresetek alakulását.* A kormány vállalta, hogy havonta átadja az OKÉT tagjainak a rendszeres és nem rendszeres keresetek KSH-adatait a központi és a helyi költségvetési alrendszerre külön-külön feldolgozva, ágazati, alágazati bontásban.

Azt is közösen fogadtuk el, hogy ha ez az intézkedés nem hozza meg a kívánt eredményt, akkor további egyeztetésnek van helye. De ahhoz, hogy ezeken az egyeztetéseken tényekkel, konkrét adatokkal felvértezve tárgyalhassunk a kormány képviselőivel, **munkahelyi szakszervezeti tisztségviselőink rendszeres visszajelzéseire van szükségünk:** az adott intézményben mennyire pontosan teljesült a megegyezés, nincse trükközés, nem keresnek-e kibúvókat a végrehajtás kikerülésére, elhúzására.

Szakszervezeti vezetők a közszolgálati szakszervezeti fórumon

Fontos helyi feladatok adódnak tisztségviselőinknek a megállapodás 3. pontjából is. Egyezségünk végrehajtása ugyanis akkor lesz teljes, ha **a szektorális, az ágazati és a helyi megállapodások** is létrejönnek. Különösen fontos ez a közszolgálat azon területein, ahol nem közszolgálati jogviszony keretében foglalkoztatják a munkavállalókat, mert erre nincs hatásunk. A kollektív szerződést csak helyben lehet megkötni, kiegészíteni, pontosítani. Ma már a közszolgálatban igen jelentős számban vannak a Munka Törvénykönyve hatálya alá tartozó foglalkoztatottak. A rájuk vonatkozó ügyeket kollektív szerződésben lehet rögzíteni. Ezekben a helyi megállapodásokban kell biztosítékokat teremteni arra, hogy az ő keresetnövekedésük is megfeleljen az Országos Érdekegyeztető Tanács 2007. évi bérmegállapodásában ajánlott 5,5-8 százalékos mértéknek.

A sztrájkbizottság és a kormány megállapodása természetesen nem az álomegyezségek kategóriájába tartozik. De az ország mai viszonyai között — és a sztrájk tárgyalások első szakaszában képviselt merev kormányálláspontot figyelembe véve — vagy tájékoztatlanság, vagy erős rossz-

indulat kell ahhoz, hogy sikertelenség, megalkuvónak minősítse valaki, a tárgyalásban résztvevő szakszervezeti vezetőket pedig a tagság elárulásával vádolja bárki is. **Ez az „árulás” nem keveset hozott a közszolgálat dolgozóinak.**

— a kétéves bérbefagyasztási döntés ellenére a kormányból ki tudtuk préselni, hogy 2007-ben is, 2008-ban is lesz az inflációt megközelítő mértékű keresetemelés a közszolgálatban.

— A 13. havi bérek nem tűnnek el, hanem — igaz bizonyos pénzügytechnikai könyvelési megoldásokkal — hiánytalanul visszapótolva megkapják az arra jogosultak, mintha nem is osztottak volna ki belőle „előleget”.

— Még nagyobb — kormányzati oldalon nem nagydobra vert — fegyverténye a sztrájkbizottságnak, hogy **a kormánnyal elfogadtatta a 13. havi bér megmaradását.** A sírból hozva vissza ezt a pénzt, hiszen a kormány 2008-ban meg akarta szüntetni a 13. havi bért a közszolgálatban. A megállapodás 8. pontja rögzíti ezt a sikert: „A tárgyaló felek megállapodnak, hogy 2009-től — először 2009. decemberében — az eddig a tárgyévét követő év január 16.-án fizeten-

dő 13. havi illetményt a tárgyév decemberében kell fizetni.”

Ezek **emelt fővel vállalható eredmények.** Részesei lesznek azok a kollégáink is, akik ezt elismerik, meg azok is, akik becsmérlik, leárulózzák a megállapodást kiharcolókat. *Érdeemes kiállnunk az egyezség mellett, a meggyőzhető csalódottakat tájékoztatva a tényekről — akár úgy is, hogy kezükbe nyomjuk a megállapodás teljes szövegét — az árulózók hamis állításait pedig kezeljük az értékén.*

Egy biztos: *a közszolgálati szakszervezetek nem sokáig merenghetnek a sztrájk megállapodás felett.* Folytatódnak a további, rendkívül feszített és küzdelmes tárgyalások — immár az Országos Közszolgálati Érdekegyeztető Tanácsban — a közszolgálati jogviszonyok tervezett reformjával érintett fontos létkérdéseinkről. A jubileumi jutalom, a végkielégítés és a felmentési idő, a bértábla, az alanyi jogú előmenetel és más szerzett jogaink sorsáról.

Ezekről tárgyalva is **kell a háttértámogatás.** Kell tudnunk érzékeltenni a kormánnyal: *a szakszervezeti álláspont mögött sokasodó, erősödő munkavállalói egyetértés áll.*

S ezért az egyetértésért naponta meg kell küzdeni a munkahelyeken.

AZ EGYSÉGES KÖZSZOLGÁLATI SZTRÁJKBIZOTTSÁG K Ö V E T E L É S E I

Az Országos Közzolgálati Érdekegyeztető Tanács (OKÉT) munkavállalói oldala 2006. november 16-án megalakította az Egységes Közzolgálati Sztrájbizottságot. Azóta több fordulóban folytak tárgyalások, ám az ez idáig előterjesztett kormányajánlatok nem teljesítették minimális elvárásainkat. Ezért megállapodás sem jöhetett létre.

A közzolgálat egészére vonatkozó követeléseink:

1. **Követeljük** a jogállási törvények bérrendszereinek módosítását oly módon, hogy azok 2007. évre vonatkoztatva legalább 6,75 %-os keresetemelkedést eredményezzenek.

2. **Követeljük** a közzolgálati életpálya rendszerek fenntartását, a minőségi közzszolgáltatások megőrzése érdekében a megalapozatlan és szakmailag indokolatlan létszámcsoökkentések leállítását.

3. **Követeljük** a jelenlegi közzszolgálati juttatások, kedvezmények rendszerének és mértékének megőrzését.

Tekintettel arra, hogy a szakszervezetek követeléseinek a kormány eddig nem tett eleget, ezért az Egységes Közzszolgálati Sztrájbizottság kétórás országos közzszolgálati figyelmeztető sztrájkot hirdet

2007. február 21-ére, szerdára, a napi munkakezdetől.

Ennek során e terület munkavállalói, munkahelyi egységei külön-külön is megfogalmazzák elvárásait, és közvetlenül eljuttatják azokat a kormányhoz.

Amennyiben a bérkövetelések ügyében létrejön megállapodás, a Sztrájbizottságot alkotó konföderációk az OKÉT-ben folytatják a tárgyalásokat a további követelésekről.

Budapest, 2007. február 1.

Egységes Közzszolgálati Sztrájbizottság

ÖSSZEFOGLALÓ

az Egységes Közzszolgálati Sztrájbizottság (továbbiakban: Sztrájbizottság) és
a Kormányzati Tárgyaló Delegáció (továbbiakban: Kormányzat)
tárgyalásairól

I. Előzmények

Az Országos Közzszolgálati Érdekegyeztető Tanács (OKÉT) 2006. október 26-ai ülésén a Kormány előterjesztésében tárgyalta a 2007. évi költségvetési bérpolitika feltételrendszerét.

A Kormány előterjesztése szerint a közzszférában a 2007. évi bérpolitikai mozgásteret döntő mértékben meghatározza a konvergencia-program, valamint az azzal szoros összhangban készülő 2007. évi állami költségvetés.

A kormányzati célkitűzés kiemelt feladatként tartalmazta a költségvetési hiány csökkentését, ami szükségessé teszi a kiadások között magas arányt képviselő személyi kifizetések (közzszolgálati bérek, keresetek) szigorú kézben tartását.

A kormányzat kiindulópontnak tekintette, hogy az utóbbi 5-6 évben „korábban nem látott ütemben sikerült javítani a közzszférában dolgozók keresetét”.

A 2000. évet bázisnak tekintve — a hivatalos statisztikai kimutatások szerint — a közzszféra átlagában a keresetek reálértéke 60 %-kal növekedett.

Mindezeket figyelembe véve a kormányzati előterjesztés a közzszféra 2007. évi bérpolitikájának középpontjába az államháztartás rövid távú egyensúlyához történő hozzájárulást állította.

A kormányzati javaslat szerint **2007-ben a közzszférában átmeneti reálkereset csökkenés következne be**, ami — a bruttó nominális keresetek 1-2 %-os növekedése mellett, a tervezett inflációt (6,2 %) és a járulék emelkedéseket (3,4 %) figyelembe véve — **mintegy 7-8 % lenne**.

Fentiek alapján a közzszférában a 2007. évi keresetnövekedést a 2006. évi illetmény-növelés áthúzó hatása (1-1,5 %), valamint a minimálbér és a garantált bérminimumok 2007. január 1-jei növekedése (0,2 %) eredményezné.

A Kormány javaslata szerint a 2007. évi közzszolgálati keresetek további növekedésének forrásait a fenntartóknak, az intézményeknek — a 2007. évi állami költségvetés adta keretek között — kell megteremteniük.

Az OKÉT Munkavállalói Oldala a Kormány álláspontját elfogadhatatlannak minősítette. Rámutatott arra, hogy az elmúlt években bekövetkezett keresetemelkedés évtizedes adósságot törlesztett, illetve a közzszféra munkavállalóinak aránytalan terhelése társadalmilag is igazságtalan. Mindezekért a javaslatot **tárgyalásra alkalmatlannak** értékelte, és — a Miniszterelnökhöz írt levélben — új előterjesztést kért a Kormánytól.

2006. november 16-án újabb OKÉT-tárgyalásra került sor. A Kormányzat az eredeti javaslaton nem változtatott, ezért az **OKÉT Munkavállalói Oldala bejelentet-**

te, hogy az OKÉT-ban a további tárgyalásokat felfüggeszti, és **Egységes Közzolgálati Sztrájbbizottságot alakít.**

II.

A Sztrájbbizottság és a kormányzati tárgyalások összefoglalója

A Sztrájbbizottság és a kormányzat négy alkalommal tárgyalt (2006. december 6.; december 20.; 2007. január 23. január 31.).

A Sztrájbbizottság az első tárgyaláson ismertette követeléseit:

1. 2007-ben a közzolgálati dolgozók keresetének reálértéke ne csökkenjen. Általános közzolgálati bérfejlesztésre — a Kjt. illetménytáblájának és a Ktv. illetményalapjának növelése útján — 2007. január 1-jei hatállyal kerüljön sor.

2. A közzolgálati reform keretében módosítandó jogállási törvények bér- és juttatási rendszere ne változzon, a munkavállalók szerzett jogai ne sérüljenek.

3. A szervezeti átalakítások ne veszélyeztessék a közzolgálati foglalkoztatás biztonságát. A kormány se szervezeteket, se munkaköröket ne szervezzen ki az Mt. hatálya alá. Érvényesítse azt az alapelvet, hogy közfeladatot közintézményben, közzolgálati jogviszonyú munkavállalók lássanak el.

4. A kormány fejezze be a közzolgálati munkavállalókat — elsősorban a közigazgatási dolgozókat — lejárató kampányát.

A kormány válaszai:

ad.1. A kormányzat nem lát reális lehetőséget arra, hogy a 2007. évi állami költségvetést megváltoztassák.

2007-ben a közzolgálatban átlagosan mintegy 1,7-2 %-os automatikus keresetnövekedés várható a 2006. évi áthúzó hatások és a soros előrelépések miatt.

A kormányzat véleménye szerint — a fentiek alapján — bekövetkező átlagos kb. 8 %-os reálkereset csökkenés elfogadható a közzférában, ugyanis **2000-től a reálkeresetek 60 %-kal emelkedtek.** A közzolgálat jelenlegi kereseti átlaga — magyarországi viszonyokat tekintve — jónak mondható. A közzféra munkaerő piaci szempontból kifejezetten vonzó munkahely.

ad.2. A jogállási törvények módosításának a kormány által meghirdetett és kinyilvánított célja: **csökkenteni a közkiadásokat, csökkenteni a közzolgálati foglalkoztatás és a közzolgálati jogviszony megszüntetésének költségeit.**

A közzolgálati törvények a kormányzat szerint jelenleg számos olyan juttatást, kiemelt javadalmazást biztosítanak, ami a munkaerő kereslet szempontjából nem indokolt, illetve teljesítmények azokat nem támasztják alá.

A „szerzett jog” nem lehet kiindulási alap. (Az Alkotmánybíróság minden olyan változtatást jóváhagyott, amelyet a kormány júliusban kezdeményezett a közzolgálati törvényekben.)

A jogállási törvények felülvizsgálatát a kormány megkezdte. A közeljövőben kerül sor a változtatások egyeztetésére a szociális partnerekkel, és várhatóan márciustól tárgyalja azokat a Országgyűlés.

ad.3. A kormányzat véleménye szerint változatlanul sokan dolgoznak a közzférában, ezért **2007-ben is - elsősorban a közigazgatásban - további létszámcsökkentés várható.**

Folytatni kell a közigazgatás „karcsúsítását”. A létszámcsökkentés részben álláshelyek megszüntetésével, részben szervezetek és/vagy munkakörök kiszervezésével történik.

A kormányzat véleménye szerint **a 2006. évi közigazgatási létszámcsökkentés eredményes volt.**

2006-ban több mint 10 ezer köztisztviselőt bocsátottak el. Ez az intézkedés az érintettek körében feszültséget nem eredményezett, a lakosság, a közzvélemény pedig helyeselte.

A köztisztviselői állomány a csökkentett létszámmal is fegyelmezetten és színvonalasan dolgozik, a feladatok sehol sem sérültek, a munkavégzés színvonala javult. Ez azt igazolja, hogy **további jelentős tartalékok vannak,** amit a kormányzatnak — az adófizetőkkel szemben érzett felelősségéből adódóan — fel kell tárni, és további jelentős költségsökkentéseket kell érvényesíteni.

ad.4. A kormányzat nem folytatott lejárató kampányt. A konvergencia program „hétköznapi” feldolgozása szükségessé tette e leegyszerűsítő megközelítést. A kampány társadalmi fogadtatása pozitív, a kormányzat nem látott okot arra, hogy változtasson a tájékoztatás tartalmán.

A Sztrájbbizottság a Kormány válaszait nem fogadta el. Rámutatott, hogy központi bérintézkedés nélkül 800 ezer közzolgálati dolgozó reálkeresete akár 10 %-os mértékben is csökkenhet, amely a jelenlegi kereseti viszonyokat figyelembe véve rendkívül megterhelő lenne. A létszámcsökkentések szakmailag megalapozatlanok, rendkívüli terhet jelentenek a közzolgálatban maradt dolgozókra. További tartalékok nincsenek, helyenként a közzolgálatok működőképessége kerülhet veszélybe.

Elfogadhatatlan a közzolgálati munkavállalók „büntetése”. A Sztrájbbizottságot alkotó szakszervezetek tudomásul veszik, hogy az államháztartási hiány csökkentése miatt mindenkinek kell áldozatot vállalnia, de a kormányzati tervek szerint ez a közzolgálatban dolgozók esetében aránytalanul nagy terhet jelentene.

Az első tárgyalás **mindenben eredménytelen volt,** az álláspontok egyetlen kérdésben sem közeledtek.

A Sztrájbbizottság bejelentette: amennyiben a tárgyalások 2007. január 31-éig nem vezetnek eredményre (illetve a tárgyalások alapján nem látszik lehetőség 2007. első félévében hatályos általános közzolgálati bérfejlesztésre) akkor 2007. február 1-jén csütörtökön az Egységes Közzolgálati Sztrájbbizottság országos közzolgálati sztrájkot hirdet, amelynek időpontja: **2007. február 21-e szerda.**

A kormány ezt a bejelentést tudomásul vette. Közölte, hogy azt nem tekinti nyomásgyakorlásnak, és változatlanul úgy látja, hogy **nincs esély a szakszervezetek által követelt bérfeljesztés teljesítésére.**

A további tárgyalásokon a Sztrájkbizottság — fenntartva korábbi álláspontját — új javaslatokat terjesztett elő:

1. kezdődjenek tárgyalások a kormányzati ciklusidőre szóló középtávú megállapodásról;

2. a Köztisztviselői Érdekegyeztető Tanácsban (KÉT) 2006. júliusban született megállapodás — amely a csoportos létszámcsökkentésben érintett munkavállalókat érintő juttatásokat és eljárási szabályokat tartalmazza — **terjedjen ki a közszféra valamennyi munkavállalójára.**

A kormány kinyilvánította az új javaslatokkal kapcsolatos tárgyalási készségét.

A Sztrájkbizottság — a fenti témákról szóló tárgyalásokon is — megerősítette, **hogy minden megállapodás alapfeltétele a 2007. évi kereset-emelkedésről szóló megállapodás.**

A közszolgálati szakszervezetek jelezték: a megállapodás érdekében készek a kompromisszumra mind a béremelés mértékét, mind a bérfeljesztés hatályának időpontját tekintve.

A kormányzat (2007. januárban) újrafogalmazta ajánlatát, amely szerint a korábbi megállapodások és kormányzati intézkedések eredményeként 2007-ben a közszféra átlagában mintegy 2,5–3,1 %-os kereset-növekedés várható.

További keresetnövekedésre a kormányzat központi költségvetési forrás biztosítását változatlanul **nem tartja lehetségesnek**, ezért indítványozza, hogy a Sztrájkbizottság és a Kormányzat (vagy az OKÉT Oldalai) **közös ajánlással** forduljanak a költségvetési intézmények munkáltatóihoz, illetve azok fenntartóihoz.

Az újrafogalmazott javaslat esetleges 2007. évközi bérpolitikai intézkedés lehetőségét két feltételhez kötötte. Ezek szerint arra akkor kerülhet sor, ha:

1. az év első hónapjainak beralakulása arra enged következtetni, hogy a közszférában a keresetek alakulása elmarad a prognosztizált 2,5 – 3,1 %-tól, továbbá

2. ha a konvergencia-program végrehajtásának áprilisi értékelése alapján az államháztartás 2007. évi bevételei várhatóan lehetővé teszik az illetmények emelését.

A Sztrájkbizottság az újrafogalmazott ajánlatot nem tartotta elfogadhatónak, de: tudomásul vette, hogy 2007-ben - az áthúzódó hatás és egyéb intézkedések következtében — átlagosan mintegy 2 %-os „automatikus” keresetnövekedés várható (ez a 2007. évre szóló bérkötvetelés mértékének meghatározásánál beszámítható).

A Sztrájkbizottság javaslata:

2007. I. félévében — a közszolgálati illetményrendszerek törvényi módosítása útján — olyan bérintézkedésre kerüljön sor, amely 2007. egész évre vonatkozóan, a közszféra átlagában (az Országos Érdekegyeztető Tanácsban elfogadott bérájanlás középértékének megfelelő) 6,75 %-os mértékű keresetemelkedést tesz lehetővé.

A Kormány sem a mértékre, sem az időpontra, sem a keresetemelkedés módszerére vonatkozóan nem tartotta elfogadhatónak a Sztrájkbizottság javaslatát. Álláspontja szerint a Kormányban és a szociális partnereknek **közös ajánlással** kell fordulniuk a munkáltatókhoz és az intézményfenntartókhoz. Közös kellene kezdeményezni azt, hogy a keresetek növelésére helyben teremtsenek forrásokat.

A Kormány álláspontja szerint ezek az alábbiak lehetnek:

— az ésszerű működés érdekében indokolt a létszámokat csökkenteni, és az abból származó megtakarításokat lehetne a keresetnövekedésre fordítani,

— az egészségügyben a szolgáltatási szerződések megkötését követően a szerkezetátalakítás eredményének hozadékát lehet keresetnövekedésre fordítani,

— a megbízási szerződéseket meg kell szüntetni,

— a közalkalmazotti kereset-kiegészítés 2 %-os normatív mértékét ne csak tervezési előírásként, hanem tényleges kifizetésként is biztosítsák a költségvetési intézményeknél.

A kormányzat és a Sztrájkbizottság megállapodott abban, hogy 2007-ben közösen, folyamatosan figyelemmel kísérik a keresetalakulást a következők szerint:

— a központi és költségvetési alrendszerre külön-külön feldolgozva,

— a 2004-ben kialakított ágazati bontásban,

— a rendszeres és nem rendszeres keresetekre vonatkozóan.

Az utolsó tárgyaláson a kormányzat módosította korábbi javaslatát. Az új javaslat már lehetőségként sem tartalmazta az illetményrendszerek esetleges évközi módosítását.

A Kormány megfontolásra ajánlotta a Sztrájkbizottságnak azt, hogy a 2007. évre járó un. 13. havi fizetés felét fizessék ki 2007. decemberében, másik felét 2008. januárban, illetve a 2008. évre járó 13. havi fizetést pedig teljes összegben 2008. decemberében kapják meg a munkavállalók.

A Sztrájkbizottság a kormányzat e javaslatáról a tárgyalást nem utasította el, de jelezte, hogy 2007. évre vonatkozóan **az illetményrendszerekben megvalósuló keresetnövekedést alapkötvetelménynek tekinti.**

A Sztrájkbizottság bejelentette: tekintettel arra, hogy a korábban jelzett időpontig, azaz 2007. január 31-éig megállapodás nem jött létre, illetve az álláspontok változatlanul igen eltérőek, mind a béremelés mértéke, mind annak módszere és időpontja, mind pedig a források tekintetében, ezért 2007. február 1-én a Sztrájkbizottság meghirdeti a kétórás figyelmeztető sztrájkot.

A kormányzat a bejelentést tudomásul vette.

Megállapodás született a tárgyalások folytatásáról: **új tárgyalási időpont 2007. február 7.**

Budapest, 2007. február 01.

EGYSÉGES KÖZSZOLGÁLATI SZTRÁJKBIZOTTSÁG

Közszolgálati szakszervezeti fórum Budapesten

Imponáló kiállítás a sztrájbizottság követelése mellett

Imponáló egység, felforrósodó hangulat jellemezte a közszolgálati sztrájbizottság követeléseit támogató országos szakszervezeti fórumot 2007. február 15.-én. Ezen a Budapesten tartott demonstráción dr. Szabó Endrének, az Egységes Közszolgálati Sztrájbizottság vezetőjének kényszerű távolléte miatt helyette hárman mondták el gondolataikat a kormány képviselőivel folytatott tárgyalások addigi alakulásáról.

Varga László az Országos Közszolgálati Érdekegyeztető Tanács (OKÉT) munkavállalói oldalának ügyvivőjeként, Kónya Péter a sztrájbizottság kormányal tárgyaló delegációjának tagjaként, Fehér József pedig a sztrájbizottság operatív bizottságának elnökeként ismertette a helyzetet, a kétórásra tervezett február 21.-i fi-

gyelmeztető sztrájk előkészületeinek állását. Utánuk a sztrájbizottságot létrehozó szakszervezeti konföderációkhoz tartozó szakmacsoportok egy-egy képviselője szólalt fel, majd a fórum résztvevői közfelkiáltással, lábdübörgéssel, zúgó tapssal adták jelét, hogy egyetértenek azzal a figyelmeztető sztrájkra felhívó kiáltvánnyal, amelyet a közszolgálatban dolgozókhöz, a kormányhoz és az ország lakosságához intézett a fórum.

Alábbi összeállításunkban közreadjuk Fehér József beszédét, Forróiné Fábrián Erzsébetnek (Polgármesteri Hivatal Gyöngyös) a köztisztviselők, önkormányzati dolgozók szakmacsoportja képviselőjében elhangzott felszólalását, és a fórum kiáltványát.

Fehér József

Bérharcunk a közszférában dolgozók becsületének megvédését is szolgálja

Kollégáim nagyon korrekten és tárgyyszerűen beszámoltak arról, hogy a sztrájbizottság miként élt azzal a tárgyalási mandátummal, amelyet tőletek kaptunk a 2006. november 28.-i közszolgálati fórumon. Tiszta a lelkiismeretünk. Mindvégig mi voltunk a tárgyalások kezdeményezői. A megbeszéléseken konstruktívak voltunk. **Nem valami elvtelen követelőzés, hanem a még vállalható kompromisszumok keresése jellemezte tárgyalási magatartásunkat.**

Úgy gondolom, hogy a kormány jelenleg érvényes írásos ajánlatát a jelenlévők többsége ismeri, vagy megismerheti. Ezzel kapcsolatban az a sztrájbizottság egységes álláspontja, hogy a 2007. február 1.-én kiadott sztrájkfelhívást ne változtassuk meg. A kormánynak ez a mostani megállapodási javaslata ugyanis **nem alkalmas** arra, hogy most azt javasoljuk az itt egybegyűlteknek: ezt fogadjuk el, adjatok felhatalmazást az aláírására.

Azt kiegészítve, amit kollégáim már elmondtak, engedjétek meg,

hogy néhány dolgot még megemlítssek annak alátámasztására, miért nem fogadható el a kormány mostani ajánlata.

Nem fogadható el még akkor sem, ha a másik oldalon nagyon sokszor hangsúlyozzák, hogy a közszolgálati munkavállalók havi bevétele 2007.-ben és 2008.-ban is növekszik. Igen, növekszik egyes közszolgálati munkavállalók havi keresete, de az éves összkereset változatlanul a 2006-os szinten marad. Egy 2009.-re ígért ködös lehetőség nem olyan tárgyalási ajánlat, amelyre azt mondhatnánk, hogy ez elfogadható számunkra. Tehát itt és most nincs a sztrájbizottság abban a helyzetben, hogy megváltoztassuk a február 1.-i sztrájkfelhívást és attól eltérő javaslatot tegyen. Itt és most azt kérjük, hogy **készüljünk a február 21.-i kétórás országos közszolgálati figyelmeztető sztrájkra.**

Egyben arra kérünk felhatalmazást tőletek, a fórum résztvevőitől, hogy **tárgyaljunk tovább** — egyébként a sztrájk idején való együtt-

működés kötelességünk is —, és nyilvánítsuk ki, hogy *egy jó megállapodásban vagyunk érdekeltek*. Egy olyan megállapodásban, amelyet mindenki emelt fővel hazavihet. De mindaddig, amíg ennek nincs esélye, **legyünk egységesek ebben a munkaharcban**. Készüljünk február 21.-re, győzzük meg kollégáinkat. Győzzük meg azokat a kétkedőket, akik valamilyen ok miatt nem kívánnak részt venni a sztrájkban, akik félnek. Mondjuk el nekik: elképzelhetetlen, hogy az európai jogállamokhoz tartozó demokratikus Magyarországon munkavállalót, közszolgálati dolgozót bármiféle retorzió érhesen azért, mert alkotmányos jogát gyakorolva részt vesz egy munkabeszüntetésben. Ha netalán ez megtörténne, akkor a sztrájkot szervező szakszervezetek és konföderációk felelőssége, tehát a mi felelősségünk, hogy ez orvoslást nyerjen.

Nincs okunk arra, hogy megváltoztassuk a február 21.-re szóló sztrájkfelhívást, de *mindent megte-*

szünk azért, hogy a tárgyalás folytatódjék. Nekem, mint a sztrájbizottság operatív bizottsága vezetőjének kötelességem azt is közölni, hogy a mi értelmezésünk szerint, ha február 19.-én hétfőn délutánig megszületik egy megállapodás, akkor van lehetőségünk arra, hogy a szakszervezetek, a konföderációk csatornáin értesítsük erről a munkahelyeket.

De mindaddig, amíg ez nem történik meg, az a kérésünk, hogy közszolgálati dolgozóhoz méltó fegyelmezettséggel, pontossággal szervezzük a sztrájkot, amely legyen jogszerű. Történjen meg a munkáltatók értesítése, az ügyfelek, a betegek, bölcsődék, óvoda, iskola esetén a szülők, minden a sztrájjal érintett személy tájékoztatása, mert rendkívül fontos számunkra, hogy a közvélemény ne ellenünk, hanem velünk együtt érezzen, és értse ennek a munkavállalói harcnak a tétjét. Mert hirdetjük és mondjuk, hogy **nem csupán a bérért harcolunk**. Elsősorban a 2007. évi és a következő évi bérek fejlesztése a cél, de ezen túlmenően a közszolgálati dolgozók becsületéért is vállaltuk a kiállást. Ki kell ugyanis mondanunk, hogy kormányzati vezetők is közreműködtek a közszolgálati dolgozók elleni lejárató kampányban. Tehát ez a sztrájk — a hárompontos követelésnek megfelelően — **a közsférában dolgozók**

becsületének megvédését is szolgálja.

Befejezésül azt kérem a sztrájkot szervező kollégáktól: mindent tegyenek meg azért, hogy ez az esemény méltó legyen a demokratikus Magyar-

ország első egységes országos közszolgálati figyelmeztető sztrájkjához. Higgyétek el, hogy hárompontos követelésünk hiteles. Ha pedig így van, akkor **ha összefogunk, a harcunk sikeres és eredményes lesz.**

Forróiné Fábián Erzsébet (Polgármesteri Hivatal, Gyöngyös)

Így látja az önkormányzati köztisztviselő, aki megingatta az államháztartást

Az önkormányzatoknál dolgozók nevében tudatom: **a sztrájbizottság követeléseiivel teljes mértékben egyetértünk, azt a dolgozók többsége elfogadta.** Elfogadtuk, mert úgy érezzük, példátlan a jelenlegi helyzet. Úgy érezzük, a kormányzat játszik velünk, játékszernek tekint bennünket, közszolgálatot. Az önkormányzatokhoz folyamatosan telepített feladatokat jól képzett köztisztviselői állomány látja el, olykor erősen ki-

fogásolható munkakörülmények között.

Az új kihívásoknak, elvárásoknak igyekszünk megfelelni mind a lakosság, mind az önkormányzat igényei szempontjából. Ez érthető, hiszen a köztisztviselők összekötő kapocsként szolgálnak a lakosság, az önkormányzat és az állam között. A lakosság a mi munkánkon keresztül minősíti a kormányt. Munkánk nyolcvan százalékát ugyanis az állami feladatok te-

szik ki. Ezzel szemben mit tapasztalunk? Azt, hogy a kormány több képviselője tudatos lejárató kampányt folytat ellenünk, a közigazgatásban dolgozók ellen. Holott mi mindenkor lojálisak voltunk, vagyunk az éppen hatalmon lévő kormányhoz. Ráadásul a lakosság sem tüntet ki bennünket a bizalmával, ahogy az önkormányzati képviselőtestület bizalmával sem dicsekedhetünk.

Mindezeket felül szembesülnünk

kell a kormány kedvezőtlen intézkedéseivel. A lakosságot érintő megszorítások miatti elégedetlenség is rajtunk csattan, hiszen mi találkozunk az ügyfelekkel. Egyszerűen nem lehet szavakat találni arra, amivel szembesülnünk kell. Feladataink — ellenőrzés, bírságolás, büntetés — mind népszerűtlen feladatok. De arra, hogy kormánytagok a lakosságot ellenünk hangolják, az én harminchárom éves pályafutásom során korábban nem volt példa.

A létszámcsökkentésről elég annyit mondanom, hogy *további elbocsátásokat már nem tudnak elvisselni az önkormányzatok*. Tartalék nincs. A pénzügyi megszorítások kikényszerítik az önkormányzatokból a létszámcsökkentést. Az állami feladatok viszont évente növekszenek. Egy bizonyos lakossági körnek ellentételeznünk kell az egészségügyi ellátásban bevezetett vizitdíjat, ellátási díjat, mert nem tudják azt megfizetni.

A bérbefagyasztás ténye az önkormányzati köztisztviselőket nagyon érzékenyen érinti, hiszen esetünkben az általánosnál nagyobb mértékű a reálbércsökkenés. Az önkormányzatok többsége forráshiánnyal küszködik. Ebből következően az illetménykiegészítés — amelyet az állami köztisztviselők automatikusan megkapnak —, esetünkben képviselőtestületi döntést igényel. A lehetséges 30 százalékkal szemben mindössze 10 százalékot tudunk kiharcolni. Így vagyunk mi „túlfizetve”.

A rendszerváltás óta eltelt időszakban a jutalmazás fogalma ismeretlen számunkra. Holott az EU-csatlakozást megelőzően olyan ígéretet kaptunk, hogy keresetünk EU-tagként két éven belül eléri az uniós átlag 70 százalékát. Kérdezem, hol tartunk most? Túl vagyunk fizetve, — mondja a kormányzat, amely a versenyszféra átlagához viszonyít bennünket. Tudjuk azonban, hogy a gazdasági szférában közel 1,4 millió munkavállaló minimálbéren van bejelentve. Nekünk viszont senki nem

ad a zsebünkbe pluszpénzt. Még azt sem veszi figyelembe a kormányzat, hogy mi vagyunk a legstabilabb adózók. A mi keresetünket az utolsó fillérig lehet követni. Egy középiskolai végzettségű kollégánknak például tíz éves szolgálati idővel és 2,25-ös szorzóval 82 ezer forint a bruttó bére. A 10 százalékos jutalommal együtt 90.300 forint a bruttó keresete. De ezért naponta másfél-két órát kénytelen túlórázni a kollégáival együtt, mert a háttér-adminisztrációt nem tudják elvégezni a félfogadási időben. De ez senkit nem érdekel.

A jelenlegi megszorító intézkedések már egyszerűen elviselhetetlenek a dolgozók számára. Éveken át az olcsó állam, majd a takarékos állam jelszavát hallhattuk. Ezt most felváltotta a reform, amelyről még nem tudjuk, hogy mit jelent. Kollégáink leterheltsége folyamatosan nő, egészségi állapotuk romlik. A munkáltató viszont nem tudja kiadni a túlórákat, a szabadságnapokat. Azt szeretnénk, ha a hivatal legalább ki tudná fizetni ezeket a kivehetetlen napokat. Helyette a munkáltató átcsoportosításra, munkakörök összevonására kényszerül, kiszervez, átszervez, beol-

vaszt. A végeredmény: a túlterhelt dolgozó tartósan megbetegszik. Szerény jövedelmi viszonyaink mellett azonban a gyógykezelés, a gyógyszer ma már nagyon drága.

Ez lenne a reform? — kérdezik a kollégák. Nem tudjuk a választ. Mi lesz a jogállami törvénnyel? A kormány kezdi megnyirbálni a Ktv.-ben rögzített jogainkat, a juttatásainkat. Miért lennének kiváltságosak a köztisztviselők? — halljuk az indokot. Kérdezem, mitől lennének mi kiváltságosak? Mi, az állam szolgálói lennénk kiváltságosak? A ki nem vett, mert ki nem vehető, és ki nem fizetett túlórakkal, szabadságokkal? Vagyis a szabad időnkkel is rendelkezik a munkáltató. A választásoktól kezdve nekünk minden állami feladat ellátásában közre kell működnünk.

Kérdezzük a kormánytól: mire számíthatnak az önkormányzati köztisztviselők a közigazgatási reform, a forráshiány, a létszámcsökkentések, az intézmények összevonása, a kiszervezések, a bérbefagyasztás, a közszolgálati juttatások elvonása, a jogállási törvények módosítása közepette? Milyen esélyei lehetnek a pályán maradásra a kezdő közigazgatási szakembereknek? A kormányzat nem gondolhatja komolyan, hogy ilyen javadalmazási és működési kondíciók mellett mi okoztuk az államháztartási hiányt. És mit gondoljanak az ötven éves köztisztviselők a körülöttük zajló intézkedéseket látva? Talán azt, hogy kibírjuk-e a nyugdíjig.

Mi megfogalmazzuk: *a kormánytól azt várjuk, hogy a megalázott végrehajtó apparátusát ne zúzza szét, hanem ismerje el a munkáját, és hagyja jóvá számunkra legalább az inflációt ellensúlyozó béremelést. A jövő a szolgáltató jellegű közigazgatásé, hasonlóan a fejlett uniós tagországok közigazgatásához. Ha valódi, felelősen átgondolt reformról van szó, ahhoz partnerek, befogadó képesek vagyunk. De a közigazgatás felforgatását, a szerény egzisztenciák elleni támadást, a stabilitást veszélyeztető lépéseket nem tudjuk elfogadni.*

A KÖZSZOLGÁLATI SZAKSZERVEZETI FÓRUM KIÁLTVÁNYA A KÖZSZOLGÁLAT DOLGOZÓIHOZ, MUNKÁLTATÓIHOZ, A KORMÁNYHOZ ÉS A KÖZVÉLEMÉNYHEZ

Az Egységes Közzolgálati Sztrájkbizottságba delegált szakszervezeti képviselőink három hónapja tárgyalnak a kormány képviselőivel – ez idáig eredménytelenül.

A kompromisszum számos lehetőségét megvizsgálták, több javaslatot tettek arra, hogy a közzolgálatban dolgozók bére 2007-ben úgy emelkedjen, hogy az ellensúlyozza az infláció növekedését, a létfontosságú cikkek és szolgáltatások tetemes drágulását.

Nem adjuk fel a reményt, hogy ez elérhető, de a tárgyalások jelenleg nem adnak esélyt követeléseink megvalósulására.

Megerősítve az Egységes Közzolgálati Sztrájkbizottság február 1-jén kiadott sztrájk felhívását, a Fórum résztvevői nem látnak más lehetőséget, mint annak bejelentését, hogy:

SZTRÁJKRA FEL!

Nehéz szívvel szántuk rá magunkat erre a lépésre, a magyar közzolgálat történetében először egy országos közzolgálati figyelmeztető sztrájk meghirdetésére.

Tudomásul vesszük, hogy 2007 a megszorítás éve, de nem vehetjük tudomásul, hogy a munkavállalóktól jóval több áldozatot vár a kormány, mint a gazdasági szféra tehetős, tőkés munkaadóitól.

Elfogadhatatlan, hogy a munka-jövedelmekből aránytalanul nagyobb az elvonás, mint a tőkejövedelmekből. Mindez olyan körülmények között, amikor az infláció növekedése mellett a megélhetés egyéb költségei is jelentősen emelkednek.

Elfogadhatatlan a közzolgálat juttatási rendszerének tervezett drasztikus szűkítése. Ezek a juttatások nem valamiféle kiváltságok, hanem annak törvényes ellentételezése, hogy a közzolgálati munka több kötöttséggel, díjazás nélküli kötelezettséggel jár.

Elfogadhatatlan, hogy a megalapozatlan, a szakmailag indokolatlan létszámcökkentések teljesen szétzilálják a közzolgálatot. Az ország lakosságát ámítják azok, akik el akarják hitetni az emberekkel, hogy kevesebb létszámmal, alacsonyabb keresetekkel, rosszabb feltételekkel jobb lesz az egészségügyi, a szociális ellátás, az oktatás, a kultúra, a közigazgatás szolgáltató képessége.

Elfogadhatatlan, hogy hónapok óta folyik a közzolgálatban dolgozók már-már becsületsértő lejáratása. Felelős kormányzati vezetők hol kiváltságosoknak, hol „mocsári békáknak”, hol meg csak „üvegházban dolgozóknak” titulálnak bennünket.

Nem! Nem vagyunk sem „birkák”, sem „mocsári békák”, akikkel minden megtehető. A tűrőképességnek is vannak határai!

Mi, a Közzolgálati Szakszervezeti Fórum résztvevői **ezzel a kiáltvánnyal fordulunk a közzolgálat munkavállalóihoz.**

Munkaharcunkban legyünk egységesek! Mindenki érezze át a helyzet rendkívüli fontosságát, történelmileg mondható jelentőségét. Egységes fellépéssel fejezzük ki akaratunkat, elszántságunkat!

Felkérjük a közzolgálati intézmények vezetőit, munkáltatóit, értsék meg helyzetünket! Más szinten ők is munkavállalók.

Tudjuk, hogy ők nem sztrájkolhatnak, de kérjük, tartsák tiszteletben munkavállalóik alkotmányos jogait!

Ne keltsenek félelmet munkavállalókban se ráutaló módon, se más formában, hiszen így is van éppen elég okuk a félelemre, mert nem tudják, holnap is lesz-e munkahelyük.

Sztrájkunk nem a munkáltatók ellen irányul, hanem annak eléréséért, hogy **sikerüljön megváltoztatni egy rossz kormányzati döntést.**

Kiáltvánnyal fordulunk a politikai erőkhöz!

Sztrájkunk nem politikai harc, hanem munkavállalói érdekérvényesítő küzdelem. Nincs politikai célja és nincs politikai tartalma. Felkérjük a politikai erőket, tartsák magukat távol sztrájkunktól, mert – miközben alkotmányos jogunkkal élünk – **nem kívánunk szereplői lenni a politikai küzdelmeknek.**

Felkérjük a kormányt, az önkormányzatokat, hogy abban a szférában, ahol közvetlen munkáltatók, ennek a szerepnek, felelősségüknek megfelelő méltósággal cselekedjenek.

Kérjük az ország lakosságát, hogy a sztrájkunk okozta kellemetlenségek elviselésével is juttassák kifejezésre megértésüket és támogatásukat. A közsféra dolgozói ugyanis nem csak önmagukért sztrájkolnak, hanem mindenkiért, azokért is, akik igénybe veszik a közszolgáltatásokat. Sztrájkunkkal a közszolgáltatások feltételeinek javításáért is kiállunk.

Mi, a közszolgálatban dolgozók abban vagyunk érdekeltek, hogy – figyelmeztető sztrájkunk után – **a tárgyalások folytatódjanak,** és sikerüljön megállapodnunk a kormánnyal. Ha ezt nem tudjuk elérni, akkor készek vagyunk további érdekérvényesítő akciókra is.

Budapest, 2007. február 15.

A KÖZSZOLGÁLATI SZAKSZERVEZETI FÓRUM RÉSZTVEVŐI

Külföldi szakszervezetek szolidaritási nyilatkozatai

Több külföldi szakszervezeti vezető, szakszervezeti szövetség fejezte ki szolidaritását az Egységes Közszerületi Sztrájkbizottság követeléseivel, s biztosította egyetértő támogatásáról a magyar közszolgálati dolgozók érdekérvényesítő küzdelmeit.

A SZOLIDARITÁSUKAT KIFEJEZŐ KÜLFÖLDI SZAKSZERVEZETI VEZETŐK, SZERVEZETEK:

Dave Prentis,

főtitkár, UNISON – Angol Közszerületi Szakszervezet

Bogdan Iuliu Hossu,

elnök NTUC “Cartel ALFA” – Román Szakszervezeti Konföderáció,

Romana Oman,

regionális vezető ZSSS - Szlovén Szakszervezeti Szövetség Gorenjska régiójából,

Zdenek Malek,

alelnök CMKOS – Cseh Szakszervezeti Szövetség,

Josef Fehlandt,

Ver.di – Német Szakszervezeti Szövetség, Bavaria tartományából,

Aurélien Dierckens,

kampányfőnök ETUC – Európai Szakszervezeti Szövetség, Közszerületi Petíció Kampány,

Walter Sauer,

nemzetközi titkár ÖGB, Osztrák Szakszervezeti Szövetség,

Janusz Sniadek,

elnök NSZZ Solidarnosc, Lengyel Szakszervezeti Szövetség,

Javier Doz,

nemzetközi titkár CC.OO. – Spanyol Szakszervezeti Szövetség.

Az Egységes Közzolgálati Sztrájkbizottság és a Kormány megállapodása a keresetek 2007. évi növelését szolgáló központi intézkedésekről a közszférában

Az Egységes Közzolgálati Sztrájkbizottság (a továbbiakban: Sztrájkbizottság) és a Kormány (a továbbiakban együtt: tárgyaló felek) több fordulóban egyeztetést folytattak a Sztrájkbizottság követeléseiről. Ennek eredményeként:

I.

1. A Kormány vállalja, hogy 2007. július 1-jétől kezdődően az év végéig havonta 13. havi illetményelőleg jogcímen a közzolgálatban dolgozók az illetményük 8,3%-ának megfelelő összegben részesülnek. Ez a kereset-elem a 2008. évi keresetnövelés számításakor a 2007. évi báziskeresetek részét képezi. 2008. január 16-án – illetve 2007. második félévi jogviszony megszűnés esetén az esedékesség időpontjában – sor kerül az általános szabályok szerint járó 13. havi illetmény és a 2007-ben fizetett illetményelőleg különbözetének rendezésére. A Kormány vállalja, hogy ennek megvalósítására az Országos Közzolgálati Érdekegyeztető Tanácsban (OKÉT) történt egyeztetést követően törvényjavaslatot nyújt be az Országgyűléshez 2007. március 31-ig. A Kormány kötelezettséget vállal arra, hogy amennyiben a konvergencia-program teljesülése azt lehetővé teszi, félhavi illetménynek megfelelő összeg 2008. első felében történő kifizetéséről intézkedik.

2. A jelen megállapodásban foglaltak nem érintik a 2007. évi költségvetési törvényben szereplő, a közszférában átlagosan mintegy 2,5%-os bruttó keresetnövekedést.

3. A tárgyaló felek felhívják a munkáltatókat (fenntartókat) és a szakszervezeteket: szektorális, ágazati és helyi megállapodásokkal segítsék elő, hogy a közzolgálat különböző jogviszonyaiban és a Munka Törvénykönyve hatálya alá tartozó foglalkoztatottak keresetnövekedése megfelelően az Országos Érdekegyeztető Tanács 2007. évi bérmegállapodásában rögzített mértékű keresetnövekedésnek.

4. A tárgyaló felek 2007-ben folyamatosan figyelemmel kísérik és negyedévenként az OKÉT keretében értékelik a keresetek alakulását. A Központi Statisztikai Hivatal adatai alapján a Kormány havi rendszerességgel átadja

- a központi és a helyi költségvetési alrendszerre külön-külön feldolgozva,
- ágazati, alágazati bontásban,
- a rendszeres és nem rendszeres keresetekre vonatkozóan

a tényleges bruttó keresetalakulást bemutató összeállításokat az OKÉT tagjainak.

II.

5. A tárgyaló felek 2007 augusztusában tárgyalásokat kezdenek az OKÉT-ban a 2008. évi keresetemeléstről és az illetményrendszer minden eleméről azzal a céllal, hogy a közszférában a reálkeresetek 2008-ban ne csökkenjenek. Ennek részeként a Kormány vállalja, hogy 2008-ban január 1-jétől az év végéig havonta 13. havi illetményelőleg jogcímen a közzolgálatban dolgozók az illetményük 8,3%-ának megfelelő összegben részesülnek. 2009. január 16-án – illetve a 2008. évi évközi jogviszony megszűnés esetén az esedékesség időpontjában – sor kerül az általános szabályok szerint járó 13. havi illetmény és a 2008-ban fizetett illetményelőleg különbözetének rendezésére.

6. A tárgyaló felek egyetértenek abban, hogy a központi forrásból a közszolgálatok teljes körére biztosított, az 1. és 5. pont szerinti 13. havi illetményelőleg nem vezethet létszámcsökkentéshez.

7. A tárgyaló felek megállapodnak, hogy 2009. január 1-jétől kerüljön sor a közalkalmazotti illetménytáblák bértételeinek, valamint a köztisztviselői illetményalap legalább 4,0%-os növelésére.

8. A tárgyaló felek megállapodnak, hogy 2009-től – először 2009 decemberében – az eddig tárgyévet követő év január 16-án fizetendő 13. havi illetményt a tárgyév decemberében kell fizetni.

9. A Kormány vállalja, hogy az 5., 7. és a 8. pont megvalósítására törvényjavaslatot nyújt be az Országgyűléshez.

10. A Sztrájkbizottság a jelen megállapodás aláírásának napján tevékenységét felfüggeszti.

Budapest, 2007. február 19.

a Kormány képviselőjében:
Csizmár Gábor
államtitkár

a Sztrájkbizottság képviselőjében:
dr. Szabó Endre
a Sztrájkbizottság elnöke

MIT ÉR A KÖZSZOLGÁLATI SZTRÁJKBIZOTTSÁG MEGÁLLAPODÁSA A KORMÁNNYAL?

A megállapodás kiharcolásáért a sztrájkbizottságban résztvevő konföderációkhoz, szakszervezetekhez nemcsak elismerő nyilatkozatok, hanem aggódalmakat, kritikai megjegyzéseket tartalmazó indulatos vélemények is érkeztek.

Senki nem állítja – legkevésbé a sztrájkbizottság, — hogy a közel három hónapos, feszültségekkel teli tárgyalás után minden igényt kielégítő egyezség született. Ugyanakkor meggyőződéssel állítjuk: a megállapodás nyertesei a közszolgálat dolgozói.

A megállapodást bíráló észrevételek zöme arról tanúskodik, hogy:

- figyelmen kívül hagyják a szakszervezetek által ugyan elutasított, de kormánydöntéssel elfogadott és az Európai Unió által szigorúan ellenőrzött konvergencia program létét. Ez a program azt tartalmazza, hogy a közszférában – eltekintve a kötelező soros előlépésektől - 2007-ben és 2008-ban nem kerülhet sor a keresetek növelésére. Az ezzel szembeni fellépés vezetett a sztrájkbizottság létrehozásához, illetve a sztrájkkészültséghez;

- vannak olyanok, akikhez a megállapodás szövege még nem jutott el és csak a sajtóban megjelent, esetenként pontatlan vagy rosszul értelmezett részinformációk alapján alakították ki véleményüket,

- akadnak köztük olyanok, — sajnos még szakszervezeti vezetők is, — akik ilyen vagy olyan okból ezt vallják: „Elutasító álláspontom szilárd, a tények nem zavarnak”.

Mindezek miatt szükségesnek tartjuk tömören összefoglalni a megállapodásban foglaltakat.

A sztrájkbizottság alapvető célnak a 2007. évi helyzet, a „nulla” keresetnövekedés megváltoztatását tekintette. Ez a cél teljesült.

A megállapodás végleges intézkedéseket 2007-re vonatkozóan tartalmaz. A közszolgálati dolgozók 2008-2009. évi kereseti helyzetét befolyásoló célkitűzéseket, teendőket megjelöl, garanciákat tartalmaz, de nem tekinthető e két év végleges bérmegállapodásának.

A megállapodás tartalma:

1. 2007-ben átlagosan 6,65 százalékos keresetnövekedés valósul meg a közszférában. (Ezen belül a július 1-től hatályba lépő havi 8,3 százalékos keresetkiegészítés az éves kereseteket 4,15 százalékkal növeli). Ezt 76 milliárdos nagyságrendben törvényi garancia mellett a központi költségvetés tartalékából biztosítja a kormány oly módon, hogy ebből a megfelelő részt valamennyi közszolgálati munkáltató, minden intézmény, önkormányzat, az OEP pluszforrásként kapja az Államkincstártól. Ezért nem járhat létszámcsökkentéssel e pluszösszeg kifizetése.

A keresetkiegészítés illetményrendszerbe foglalását a kormány erre az évre nem tudta vállalni. A sztrájkbizottság ezt azzal az indoklással fogadta el, hogy egyrészt egy ilyen megoldás számottevő áthúzó hatást jelentene a jövő évre, másrészt azoknak, akik az illetményrendszerek minimuma fölött állnak, ez a megoldás csak kis mértékű keresetnövekedést jelentene, helyenként nem is lenne érzékelhető hatása.

Ez az intézkedés nem érinti a 2007. évi költségvetési törvényben már szereplő keresetnövelő intézkedéseket (például a rendőrségnek biztosított 6,65 százalékos mértékű többlet-juttatást).

2. 2008. január 16-án mindenki megkapja a 2007. jogszerző év után járó 13. havi illetményének fennmaradt felét. A konvergencia program teljesülése esetén ezt

Szakszervezeti vezetők a február 15-i közszolgálati fórumon

még az első félév során további félhavi juttatás – mint a teljes 13. havi illetmény „visszapótlása” – egészíti ki. Ez éves szinten 4,15 százalékos keresetnövekedést generál. (A visszapótlás időpontját a további bértárgyalások során kell majd rögzíteni.)

3. 2008-ban (a 2007. évi szabály folytatásaként) többletjuttatás formájában mindenki megkapja az aktuális egyéni illetménye 8,3 százalékát januártól decemberig. (A kormány nem zárkózik el ennek illetményrendszerekbe történő beépítésétől, ez azonban a 13. havi juttatási rendszer feladását jelentené, amit a sztrájkbizottság ilyen módon nem tartott elfogadhatónak.) Államháztartási elszámolási szempontból ez a 2009. január 16-án járó 13. havi juttatás havi bontású előrehozatala.

4. A megállapodás szerint 2009-ben garantáltan legalább 4 százalékkal növekednek a közszolgálati *bérek, illetmények*. Ez már beépül a bértáblába, illetményalapba. Ugyanakkor 2009-re garantáltan megmarad a 13. havi bér is, amit 2009. decemberében kifizetnek.

A 3. és a 4. pontban foglaltak a későbbi bérszinteknek csak a minimumát jelentik. 2008-ról és 2009-ről az OKÉT keretein belül folyó későbbi tárgyalásokon fogunk megállapodni, amelyek 2007 augusztusában kezdődnek.

5. Megőrződik a 13. havi juttatás!

Hangsúlyozni kell, hogy a sztrájkbizottság által kibocsátott sztrájkfelhívás nem volt hiábavaló, hiszen a kormány álláspontja azt követően változott. Ezért itt köszönjük meg mindazok kitartó támogatását, akik sztrájkkészségüket fejezték ki. A sztrájkban való részvételi hajlandóság területenként igen változó arányú volt, és ezúttal összességében a fenyegetésnek csupán ehhez a mértékéhez volt elegendő. Köszönjük a versenyszféra szolidaritását is.

A sztrájkbizottság mint vállalható kompromisszumot fogadta el a megállapodást. Világosan és meggyőzően kiderült ugyanis: a kormány – a konvergenciaprogramra tekintettel - egy esetleges kétórás figyelmeztető sztrájk, de akár több napos, vagy még hosszabb munkabeszüntetés esetén sem lett volna hajlandó további engedelmekre. Mindez csak megerősít minket abban a hitben, hogy a továbbiakban is csak a még szorosabb összefogás hozhat jobb eredményeket.

Az elismeréseket a sztrájkbizottságban résztvevő öt konföderáció hálásan köszöni, a jószándékú kritikákat a jövőre mutató tanulságként tudomásul veszi, az indult, olykor becsmérlő véleménynyilvánításokat viszont értékükön kezeli.

Budapest, 2007. február 23.

Dr. Szabó Endre
a sztrájkbizottság vezetője

MKKSZ HÍRLEVÉL

e-mail:
mkksz@mkksz.org.hu
honlap:
www.mkksz.org.hu

Felelős kiadó:
Fehér József
az MKKSZ főtítkára
Szerkesztő:
Szathmári Gábor
Nyomdai előkészítés és nyomás:
Dura Stúdió

Kiadja a
Magyar Köztisztviselők és
Közalkalmazottak Szakszervezete
1068 Budapest, Benczúr u. 45.
Telefon: 338-4002, fax: 338-4271